

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במנהל עסקים
החוג לחשבונאות

לתשומת לב התלמידים
הבחינה היא אנונימית, התלמיד אינו חייב לרשום את שמו על מחברת הבחינה. מחברתו תזוהה על סמך מספר תלמיד ומספר סידורי שייכתב על גבי המחברת. תלמיד שכתב את שמו כאילו ויתר מראש על בדיקה אנונימית של מחברת הבחינה שלו.

בעיות מדידה בחשבונאות

מרצים: רו"ח יעל ג'רסי, רו"ח ארז רוזנברג
מתרגלים: רו"ח חן ליבליך, רו"ח שירי מלכי

סמסטר א', תשע"ב

בחינת ביניים

מועד הבחינה: יום ו', 30.12.2011, שעה 8:30
משך הבחינה: שלוש שעות וחצי
מס' עמ' בבחינה: 8 עמודים (כולל עמוד זה)
חומר עזר: מחשב כיס בלבד

נא לענות על כל שאלה במחברת נפרדת.

4-99

בהצלחה !!

בתום הבחינה יש להקפיד ולמסור למשגיחה (באופן אישי) את כל מחברות הבחינה.
על התלמיד להמתין עד אשר תסמן המשגיחה כי החזיר את כל המחברות, (כולל ציון מספר המחברות), השאלון ודף התשובות.

שאלה מספר 1 (35 נקודות):

1. חברת "קרמיט" בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה המתמחה בפיתוח ובמכירת אפליקציות לטלפונים סלולאריים. לחברה פטנטים רשומים לפיתוח אפליקציות שונות. עבודת פיתוח אפליקציה כוללת בדיקות איכות (QA) ובדיקות פונקציונאליות טרם העברת האפליקציה ללקוח. כמו כן, במקרים מסוימים, מספקת החברה ללקוחותיה, תמורת תשלום, שירותי אחריות מורחבים, הכוללים שדרוגים לאפליקציות אותן היא מפתחת.
2. ביום 1.2.2010 קיימה חברת "פוזי" בע"מ (להלן - "הלקוח") מכרז לפיתוח אפליקציה לזיהוי אנשים על סמך תמונתם בלבד. החברה השתתפה במכרז במסגרתו התהוו לה עלויות בגובה 18,000 ש"ח. כל עלויות המכרז מיוחסות לרכיב פיתוח אפליקציית זיהוי אנשים (ראה/י סעיף 3 להלן). תוצאות המכרז, אשר לפיהן זכתה החברה, התקבלו ביום 30.4.2010. בטרם הגישה החברה את הצעתה למכרז, ביצעה החברה במהלך חודש ינואר 2010 סקרי שוק שונים, בין היתר, הקשורים גם לאמידת הצורך באפליקציית זיהוי אנשים בקרב המשתמשים הסלולאריים. עלות סקר השוק הסתכמה ב- 30,000 ש"ח.
3. בהמשך לזכיית החברה במכרז, התקשרו החברה והלקוח ביום 1.6.2010 בהסכם לפיו תפתח החברה עבור הלקוח אפליקציה לזיהוי אנשים על סמך תמונתם (להלן - "האפליקציה" או "אפליקציית הזיהוי"). תקופת הפיתוח החזויה הינה 18 חודשים. החברה החלה בפיתוח האפליקציה במועד חתימת ההסכם. מלבד פיתוח האפליקציה, נקבעו במסגרת ההסכם הקביעות להלן:
 - א. עם סיום פיתוח האפליקציה, תעניק החברה ללקוח שירותי אחריות (הכוללים שדרוגים) בגין אפליקציית הזיהוי לתקופה של שלוש שנים, תמורת סכום קבוע אשר נקבע בהסכם (ראה/י סעיף 5 להלן). שדרוגים לכל האפליקציות של החברה מבוצעים באופן שוטף על בסיס משובים של משתמשי האפליקציות. תקופת האחריות הסטנדרטית של החברה הינה 6 חודשים ובמסגרתה לא ניתנים ללקוחות שדרוגים לאפליקציות.
 - ב. בנוסף, תמכור ותעביר החברה ללקוח, במועד חתימת ההסכם, אפליקציית משחקים תמורת סכום שנקבע בהסכם (ראה/י סעיף 5 להלן). הערך הפנקסי של אפליקציה זו בספרי החברה ליום 1.6.2010 הינו 100,000 ש"ח. אין תלות טכנולוגית או פונקציונאלית בין אפליקציית הזיהוי המפותחת על ידי החברה במסגרת ההסכם לבין אפליקציית המשחקים.
 - ג. במסגרת ההתקשרות בהסכם, העניקה החברה ללקוח זכות לתקופה של חמש שנים לקבלת הנחה בשיעור של 10% בגין רכישת אפליקציית מוסיקה. החברה צופה כי הלקוח יממש את ההנחה שניתנה לו וירכוש את אפליקציית המוסיקה. עד ליום 31.12.2011 הלקוח טרם רכש את אפליקציית המוסיקה. השווי ההוגן של אפליקציית המוסיקה הינו 130,000 ש"ח (לא צפויים שינויים משמעותיים בשווי ההוגן של אפליקציה זו בחמש השנים הקרובות). אין תלות טכנולוגית או פונקציונאלית בין אפליקציית המשחקים ו/או אפליקציית הזיהוי המפותחת על ידי החברה במסגרת ההסכם לבין אפליקציית המוסיקה.
 - ד. בגין כלל ההסכם ישלם הלקוח לחברה סכום כולל של 900,000 ש"ח במזומן (כמפורט במסגרת סעיפים 5 ו-6 להלן).
4. החברה זכאית לקבלת מענק ממשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה בגובה 50,000 ש"ח בגין פרויקט פיתוח האפליקציה. המענק התקבל במלואו ביום 30 ביוני 2010. בהתאם למדיניות החשבונאית שנבחרה על ידי החברה, מענקים ממשלתיים מנוכים מהעלות של הפרויקט בגינו התקבלו ("גישת הנטו").

5. להלן נתונים המתייחסים להסכם שנחתם עם הלקוח:

עלויות בפועל (בש"ח)	מחיר נקוב בהסכם (בש"ח)	שווי הוגן (בש"ח) (*)	
ראה/י סעיף 7 להלן	647,000	637,000	פיתוח ומכירת אפליקציה לזיהוי אנשים
ראה/י סעיף 11 להלן	125,000	127,000	שירותי אחריות לתקופה של שלוש שנים
-	128,000	לא ידוע	אפליקציית משחקים

(*) השווי ההוגן למועד חתימת ההסכם האמור (סעיף 3 לעיל) נקבע על בסיס הסכמים למכירת כל אחד מהרכיבים לעיל בנפרד, שנחתמו בעבר בין החברה ללקוחות בלתי תלויים.

6. להלן מועדי הוצאת החשבוניות בגין כלל הרכיבים בהסכם וסכומן:

- (א) 1.7.2010 - חשבונית בגובה 100,000 ש"ח
- (ב) 1.10.2010 - חשבונית בגובה 28,000 ש"ח
- (ג) 31.12.2010 - חשבונית בגובה 200,000 ש"ח
- (ד) 31.3.2011 - חשבונית בגובה 180,000 ש"ח
- (ה) 30.6.2011 - חשבונית בגובה 267,000 ש"ח
- (ו) 1.3.2012 - חשבונית בגובה 100,000 ש"ח
- (ז) 1.7.2012 - חשבונית בגובה 25,000 ש"ח

לגבי כל מועדי הוצאת החשבוניות והתשלום לעיל מדובר בתנאי אשראי שאינם חריגים. אלא אם נאמר אחרת, תשלום התמורה על ידי הלקוח מיד עם הוצאת כל חשבונית. הנח/י כי החשבוניות לעיל מיוחסות לפי סדר הספקת רכיבי ההסכם.

7. להלן נתונים לגבי העלויות שהתהוו לחברה בגין פיתוח אפליקציית זיהוי האנשים בכל אחת מהשנים 2010-2011:

2011	2010	
בש"ח		
180,000	140,000	עלויות שכר מהנדסי פיתוח
26,000	-	עלויות בדיקות איכות (QA)
40,000	-	עלויות בדיקות פונקציונאליות
?	?	הוצאות פחת (ראה/י א' להלן)

(א) לטובת פיתוח האפליקציה עושה החברה שימוש בציוד מעבדה של מחלקת המחקר והפיתוח. ציוד המעבדה משמש את החברה בפיתוח כל האפליקציות הקיימות בחברה. ציוד המעבדה נרכש ביום 1.7.2010 תמורת סך של 420,000 ש"ח והוא מופחת לפי שיטת הקו הישר על פני שלוש שנים, ללא ערך שייר. ייחוס הפחת של ציוד המעבדה בין פרויקטים שונים נעשה על בסיס שעות עבודה של מהנדסי הפיתוח. היקף הפעילות הנורמלי של מהנדסי הפיתוח בגין כלל הפרויקטים של החברה הינו 4,000 שעות עבודה בשנה. בחציון השני של שנת 2010 סך שעות העבודה של מהנדסי הפיתוח הסתכמו ל- 1,600 שעות, מתוכן 900 שעות בגין פרויקט פיתוח האפליקציה לזיהוי אנשים.

בשנת 2011 סך שעות העבודה של מהנדסי הפיתוח התפלגו באופן אחיד והסתכמו ל- 5,000 שעות (כלומר, כ- 416 שעות מידי חודש), מתוכן 3,000 שעות בגין פרויקט פיתוח האפליקציה לזיהוי אנשים.

8. ליום 31.12.2010 אומדן יתרת העלויות הכרוכות בהשלמת פיתוח אפליקציית זיהוי אנשים הינו 430,000 ש"ח. כמו כן, לימים 31.12.2010 ו- 31.12.2011 סך העלויות החזויות בגין מתן שירותי האחזקה המפורטים במסגרת סעיף 3(א) לעיל הינו 45,000 ש"ח.

9. ביום 1.2.2011 תבעה החברה את הלקוח במטרה שהאחרון ישפה אותה בגין עלויות גבוהות מהצפוי שהתהוו לחברה. סכום התביעה הינו 20,000 ש"ח. לדעת יועציה המשפטיים של החברה לא צפוי שהתביעה תתקבל.

10. ביום 30.11.2011 השלימה החברה את עבודת פיתוח אפליקציית זיהוי אנשים, לרבות כל הבדיקות הכרוכות בכך, והאפליקציה הועברה באותו מועד ללקוח. החל מאותו מועד מוענקים ללקוח שירותי אחזקה, לרבות שדרוגים לאפליקציה, למשך שלוש שנים, כאמור בסעיף 3(א) לעיל.

11. עלויות שירותי האחזקה בגין אפליקציית הזיהוי שהתהוו לחברה בשנת 2011 הסתכמו ל- 2,000 ש"ח.

נתונים נוספים:

12. בהיעדר שווי הוגן לכל המרכיבים החברה מיישמת את שיטת השייר.
13. ליום 31.12.2010 לא ניתן לאמוד באופן מהימן את שיעור ההשלמה המתייחס לפיתוח אפליקציית הזיהוי. יחד עם זאת, צפוי כי כל העלויות שהתהוו בגין פיתוח זה, לפני הבאה בחשבון של המענק ממשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, תהיינה ניתנות להשבה.
14. ליום 31.12.2010 צופה החברה כי פיתוח אפליקציית זיהוי האנשים יסתיים במועד.
15. הנח/י כי תנאי ההכרה בהכנסה הרלוונטיים מתקיימים לכל התקופות האמורות, למעט אם נאמר במפורש אחרת.
16. החברה מפרסמת את דוחותיה הכספיים מידי שנה ביום 31 במרס.
17. החברה עורכת את דוחותיה הכספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

נדרש:

1. הצג/י את כל הסעיפים הרלוונטיים, בהתייחס לכלל העסקאות המתוארות בשאלה, כפי שיוצגו במאזן חברת "קרמיט" בע"מ ליום 31.12.2010 ובדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (נמק/י ופרט/י חישוביך).
2. הצג/י את כל הסעיפים הרלוונטיים, בהתייחס לכלל העסקאות המתוארות בשאלה, כפי שיוצגו במאזן חברת "קרמיט" בע"מ ליום 31.12.2011 ובדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (נמק/י ופרט/י חישוביך).

שאלה מספר 2 (35 נקודות):

1. חברת "גבריאלי" בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברת החזקות המתמחה בפיתוח קניונים, מרכזים מסחריים ומיזמי קמעונאות שונים. החברה פועלת בישראל בלבד ודוחותיה הכספיים ערוכים בשקלים.
2. במהלך שנת 2008 שוקדת החברה על הקמת מתחם קניות חדש באזור הדרום אשר נועד לשרת את תושבי הפריפריה (להלן - "פרויקט מתחם הקניות"). פרויקט מתחם הקניות ישתרע על שטח של 10,000 מטר רבוע ויכלול 2 חלקים: קניון אשר ישתרע על שטח של 8,000 מטר רבוע ומגרש חנייה לרווחת ציבור לקוחות הקניון אשר ישתרע על יתרת השטח. פרויקט מתחם הקניות, על שני חלקיו, מהווה נכס כשיר יחיד, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 23.
3. הקמת פרויקט מתחם הקניות, על שני חלקיו, צפויה להימשך שנה וחצי (ראה/י גם סעיפים 10 ו-12 להלן).

שנת 2008:

4. ביום 30 בספטמבר 2008 (להלן - "מועד רכישת הקרקע") רכשה החברה קרקע חקלאית לטובת פרויקט מתחם הקניות בתמורה לסכום כולל של 600,000 ש"ח. עלות רכישת הקרקע יושבה כדלקמן:
 - א. 80% מתמורת הרכישה שולמה ביום 1 בנובמבר 2008 (תנאי אשראי מקובלים בעסקאות דומות).
 - ב. יתרת הסכום יושבה בדרך של מתן שירותי אחזקה לתקופה של שנה אחת על ידי החברה למוכר הקרקע. אספקת השירותים, המתייחסת לנכס אחר בבעלות מוכר הקרקע, תחל במועד רכישת הקרקע.
5. לצורך מימון רכישת הקרקע והשגת היתרים נדרשים, הנפיקה החברה ביום 1 באוקטובר 2008, 480,000 איגרות חוב סדרה א' בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, בתמורה ל- 490,000 ש"ח. איגרות החוב נפרעות ב-4 תשלומי קרן (ערך נקוב) רבעוניים שווים המשולמים החל מיום 31 בדצמבר 2008 ועד ליום 30 בספטמבר 2009. הריבית הרבעונית הנקובה על יתרת הקרן (ערך נקוב) הבלתי מסולקת הינה קבועה ושווה ל- 2%. הריבית משולמת מדי רבעון החל מיום 31 בדצמבר 2008 ועד וכולל מועד הפירעון האחרון של הקרן (ערך נקוב) ביום 30 בספטמבר 2009.
6. במועד רכישת הקרקע, החלה החברה לפעול למען השגת היתרים להקמת פרויקט מתחם הקניות (על שני חלקיו). החברה קיבלה את ההיתרים הנדרשים מהמועצה האזורית ביום 1 בדצמבר 2008 בתמורה לתשלום בגובה של 50,000 ש"ח באותו מועד.

שנת 2009:

7. במהלך כל שנת 2009 הסתייעה החברה בקבלני משנה לטובת הקמת פרויקט מתחם הקניות, בתמורה לסכום של 300,000 ש"ח. עלות שירותי ההקמה שולמה במלואה ביום 30 ביוני 2009, כאשר בגין הקמת הקניון הושקעו 85% מעלויות ההקמה ואילו היתרה הושקעה בגין סלילת מגרש החנייה.
8. ביום 31 באוגוסט 2009 רכשה החברה לטובת הקמת הקניון במסגרת פרויקט מתחם הקניות, מערכות מיזוג אויר ומעליות בתמורה לסכום כולל של 200,000 ש"ח, אשר שולמו במזומן באותו מועד.
9. ביום 1 בספטמבר 2009 רכשה החברה אספלט לצורך סלילת מגרש החנייה בתמורה לסכום כולל של 100,000 ש"ח. תמורת הרכישה שולמה ביום 31 בדצמבר 2009. תנאי האשראי בגין תשלום זה הינם חריגים ביחס לתנאים המקובלים בעסקאות דומות. ליום 1 בספטמבר 2009 שיעור הריבית השנתי לתקופת אשראי דומה ברמת סיכון דומה הינו 5%.

10. ביום 31 בדצמבר 2009 החברה השלימה את הקמת הקניון, בעוד הקמת מגרש החנייה עדיין נמשכה. החל ממועד זה, משמש הקניון את החברה במסגרת פעילותה, לצד המשך העבודות המבוצעות להשלמת מגרש החנייה. ליום זה, אומדן אורך החיים השימושיים של הקניון הינו 25 שנים והוא מופחת בשיטת הקו הישר, ללא ערך שייר בתום תקופה זו.

שנת 2010:

11. ביום 1 במרס 2010 רכשה החברה אבני שפה לצורך השלמת סלילת מגרש החנייה בתמורה לסכום כולל של 70,000 ש"ח, אשר שולמו במזומן באותו מועד.

12. החברה השלימה את סלילת מגרש החנייה ביום 30 ביוני 2010. החל מאותו מועד משמש מגרש החנייה את החברה במסגרת פעילותה.

נתונים נוספים בגין חברת גבריאלי:

13. להלן נתונים אודות שיעור ההיוון השנתי בגין סך האשראי הלא ספציפי הקיים בחברה וכן אודות עלויות האשראי הלא ספציפי שהתהוו לחברה בפועל, בגין התקופות בהן הנכס היה כשיר להיוון, בכל אחת מן השנים 2008-2010:

תקופה	שיעור היוון שנתי	עלויות אשראי לא ספציפי שהתהוו בפועל (בש"ח)
2008	5.86%	1,171
2009	9.02%	39,223
2010	1.53%	2,750

14. במהלך השנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2008, 31 בדצמבר 2009 ו-31 בדצמבר 2010 לא היו ברשות החברה נכסים נוספים בתהליך הקמה.

15. לחברה אין התחייבויות פיננסיות נוספות, למעט אלו המצוינות לעיל.

16. עלויות ריבית מחושבות לפי שיטת הריבית האפקטיבית, גם בגין תקופות הקצרות משנה.

17. החברה מטפלת בפריטי רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה לפי מודל העלות.

18. החברה מפרסמת דוחות כספיים שנתיים בלבד.

19. החברה עורכת את דוחותיה הכספיים בהתאם לתקני דיווח כספיים בינלאומיים (IFRS).

נדרש:

חשב/י את סכום עלויות האשראי שיהוונו לפרויקט מתחם הקניות, בכל אחת מהשנים 2008, 2009 ו-2010 והצגי את היתרה המאזנית של נכס זה, בספרי חברת גבריאלי לימים 31 בדצמבר 2008, 2009 ו-2010 (פרטי ונמקי את חישוביך).

שאלה מספר 3 (30 נקודות):

א. (7 נקודות)

חברת היצרן, הינה חברה ציבורית המדווחת לפי תקני ה-IFRS, אשר עוסקת בייצור ובמכירת מדפסות תעשייתיות. סמוך לפני ספירת המלאי של סוף שנת 2011 (בתחילת דצמבר 2011), פנתה החברה לאחד מלקוחותיה הגדולים והציעה לו לרכוש ממנה 4 מדפסות בהנחה של 15% ממחיר המחירון. הלקוח הסכים להצעה. הצדדים הסכימו ביניהם כי המדפסות ימסרו ללקוח במהלך שנת 2012, במועד בו ידרוש הלקוח. תנאי התשלום זהים לתנאי התשלום הרגילים - חודש ממועד המסירה. הבעלות על המדפסות תעבור ללקוח בעת המסירה.

נמק/י מהו עיתוי ההכרה בהכנסה על ידי חברת היצרן בגין מכירת המדפסות?
בפרט, נמק/י באילו תנאים ונסיבות תכיר חברת היצרן בהכנסות בשנת 2011 ובאילו נסיבות תכיר בשנת 2012?

ב. (8 נקודות)

חברה א', הינה חברה ציבורית המדווחת לפי תקני ה-IFRS, העוסקת במתן שירותי עבודה בתחום ההנדסה. החברה נוהגת לתמחר את עסקותיה על בסיס שעות העבודה של העובדים המועסקים במסגרת מתן השירותים (200 ש"ח לשעת עבודה). ביום 1.12.2011 התקשרה החברה עם חברה ב' אשר עוסקת במתן שירותי ייעוץ ארגוניים. החברות הגיעו להסכמה כי בתמורה לרכישת שירותיהם של 10 עובדים מחברה א' לתקופה של חודש ימים (אשר יכללו 20 ימי עבודה בני 8 שעות לכל אחד מהעובדים) החל מיום 1.12.2011, תספק חברה ב' שירותי ייעוץ למשך תקופה של שנה, החל ממועד זה (השירותים הניתנים על ידי חברה ב' מתפלגים באופן אחיד על פני תקופה של שנה). במהלך המשא ומתן על העסקה ותנאיה, נעזרה חברה א' במומחים מהתחום אשר אמדו כי שווי שירותי הייעוץ שתקבל חברה א' הינם 330,000 ש"ח, ובהתאם הסכימה לעסקה. העסקה לא כרוכה בתשלום נוסף.

1. מהן השלכות העסקה, אם בכלל, על הדוחות הכספיים של חברה א' לשנת 2011 (דוח רווח והפסד לשנת 2011 ומאזן ליום 31 בדצמבר 2011)? (פרט/י חישוביך)
2. כיצד הייתה משתנה תשובתך לסעיף 1, אם בכלל, במידה ששירותי העבודה הינם שירותי הפקת תשדיר פרסומי בטלוויזיה (במקום שירותי הנדסה), ושירותי הייעוץ הינם בתחום הפרסום באתרי אינטרנט (במקום ייעוץ ארגוני)?
3. כיצד, אם בכלל, תשתנה תשובתך לסעיף 2 לעיל בהנחה כי חברה א' מדווחת לפי US GAAP?

ג. (9 נקודות)

חברת פלקום, הינה חברה סלולר, המדווחת לפי תקני ה-IFRS, אשר השיקה תוכנית שיווקית חדשה ללקוחותיה. במסגרת התוכנית, לקוח שרכוש מהחברה מכשיר פייפון ושירותי שיחות לתקופה של 12 חודשים, במחיר כולל של 3,000 ש"ח (אשר משולם מיידית), יהיה זכאי בתום תקופת שירותי השיחות (כלומר, כעבור שנה ממועד העסקה המקורית) לרכוש מכשיר פייפון נוסף ושירותי שיחות נוספים לתקופה של 12 חודשים בתמורה לסכום נוסף בגובה של 2,400 ש"ח. מחיר המכירה של מכשיר פייפון בעסקאות בהן הוא נמכר בנפרד הינו 1,000 ש"ח. מחיר המכירה של שירותי שיחות בעסקאות במסגרתן הן נמכרות בנפרד הינו 200 ש"ח לחודש. באופן כללי (וללא קשר לתוכנית השיווקית שהושקה על ידי החברה), לקוח הרוכש מהחברה מכשיר פייפון בנפרד יכול

לרכוש שירותי שיחות מחברה מתחרה ולהשתמש במכשיר במסגרת תשתית הסלולר של חברה מתחרה. כמו כן, לקוח הרוכש מהחברה שירותי שיחה בנפרד עשוי לנצלם באמצעות מכשיר סלולרי שלא נרכש מהחברה.

ביום 31.12.2010 רכשו 10 לקוחות את התוכנית החדשה. כעבור שנה, ביום 31.12.2011 ניצלו כל הלקוחות (כפי שהיה צפוי מלכתחילה) את זכאותם ורכשו, כל אחד, בתמורה לסכום של 2,400 ש"ח מכשיר פייפון נוסף ושירותי שיחות נוספים לתקופה של 12 חודשים.

החברה אימצה כמדיניות חשבונאית את שיטת יחסי שווי הוגן לצורך ייחוס תמורה מעסקה מרובת רכיבים.

1. מהו סכום ההכנסות ממכירת מוצרי פייפון בו תכיר חברת פלקום בשנים 2010 ו- 2011 (פרט/י ונמק/י חישוביך)?
2. מהו סכום ההכנסות ממכירת שירותי שיחות בו תכיר חברת פלקום בשנים 2010 - 2011 (פרט/י ונמק/י חישוביך)?
3. מהן היתרות המאזניות וסכומן לימים 31 בדצמבר 2010 ו- 2011 בגין העסקה שתוארה (פרט/י ונמק/י חישוביך)?

ד. (6 נקודות)

פרט/י 4 פערי GAAP בנושא עבודות לפי חוזי ביצוע/חוזי הקמה בין התקינה הבינלאומית בנושא (IAS 11) לבין התקינה הישראלית בנושא (תקן חשבונאות ישראלי מספר 4)?

פתרון בחינת ביניים

דוחות כספיים מאוחדים וסוגיות מיוחדות

מרצה: רו"ח משה פרץ

מתרגלים: רו"ח יונתן אלדן, רו"ח דנית מאיר, ליאת אשכנזי

סמסטר א' תשע"ב

הון חברת מטריה ליום 30.6.2010:

	30.6.2010	Q2	31.3.2010
	4,500	2,500	2,000
	240	-	240
	16,300	12,500	3,800
רווח שנתי: 1,200	2,100	300	1,800
	23,140	15,300	7,840

הון מניות
קרן הון בגין הערכה מחדש
פרמיה על מניות
יתרת עודפים
סה"כ הון

פקודת יזמן להנפקת מניות (ספרי חברת מטריה):

2500*6=	15,000
	2,500
P.N	12,500

חי מזומן
ז' הון מניות
ז' פרמיה על מניות

המ"מ מלאי

900-650=	250
	25%
250*0.25=	(63)

המ"מ מלאי:

שיעור המס:

התחייבות מס נדחה בגינו:

חישוב יתרה בספרי מטריה לר"ק:

	7,800
7800*(1-6/21/2)=	6,686
240/0.75=	320
6686+320=	7,006
7006*(1-5.5/18/2)=	5,935

יתרה ל-30.6.2009
ערך פנקסני לפני שערך - 31.12.2009
שערך
ערך פנקסני לאחר שערך - 31.12.2009
יתרה מופחתת ל-30.6.2010

המ"מ ר"ק - לפי שיטת הקו הישר (מנקודת ראות המאונך)

6928-5935=	993
993*0.25=	(248)
	5

המ"מ ר"ק
התחייבות מס נדחה
יתרת אורך חיים

7006*5.5/18/2=	1,070
5935*0.5/5=	594
6928*0.5/5=	693

הוצאות פחת בספרי חברת מטריה
הוצאות פחת בספרי חברת מטריה לפי קו ישר
הוצאות פחת מנקודת ראות חברת גשם

693-594=	99
594-1070=	(477)
	(378)

הפחתת המ"מ - לפי קו ישר
תיקון הוצאות שנרשמו בספרי חברת מטריה
הפחתת המ"מ בטבלת האקוויטי:

(הערה: התקבל גם פתרון שתיקן את רווחי חברת מטריה משיטת סכום הספרות לשיטת הקו הישר והפחתת עודף העלות לפי קו ישר כמו כן, התקבל גם פתרון לפיו ההון של חברת מטריה ליום צירוף העסקים תוקן כאילו הנכס הופחת בקו הישר מאז רכישה)

המ"מ שם מותג

360-0=	360
360*0.25=	(90)
	8
360/8=	45

המ"מ שם מותג
התחייבות מס נדחה בגינו:
יתרת אורך חיים
פחת שנתי

זכויות המיעוט - שווי הון ליום השגת השליטה 10,000

פקודת היומן לעלויות הרכישה (31.12.2011):

חי הוצאות אחרות (עלויות רכישה) 200
ז' מאומן 200

31.12.11	31.12.10	30.6.10		שערך רכוש קבוע
3,840	4,865	5,935	ערך פנקסני לפני שערך	מנקודת ראות חברת מטריה
5,000	6,000		שווי הון	
1,160	1,135		שערך	
5,000	6,000	5,935	ערך פנקסני לאחר שערך	
(290)	(284)	X	התחייבות מסים נדחים	
870	851	240	קרן הון	
4,850	6,235	6,928	ערך פנקסני לפני שערך כולל הממ	מנקודת ראות חברת גשם (דוח מאונך)
235	993		המ"מ	
(52)	378		הפחתת המ"מ	
183	1,370		המ"מ שנותר	
5,000	6,235	6,928	ערך לאחר השערך	
150	-	-	שערך	
(38)	-		התחייבות מסים נדחים	
113	-		קרן הון	
51			חלק המיעוט בקרן	(5000-4850)*0.75*0.45=51
62			חלק חברת גשם	(5000-4850)*0.75*0.55=62

		31.12.2011	
540*3=		1,620	הוצאות פחת בספרי חברת מטריה
346*3=		1,039	הוצאות פחת מנקודת ראות חברת נשם
		(581)	בטבלת אקוויטי
		31.3.2011:	
		<u>נשם רשמה:</u>	
8*2700-(1300+800+14100+600)=		4,800	ח' השקעה בחברת מטריה - נכס פיננסי זמין למכירה
		4,800	ז' קרן בגין נכס פיננסי זמין למכירה
		<u>מכירה של 225 מניות</u>	
		225	מניות שנמכרו
		8	מחיר למניה
		<u>נשם רשמה:</u>	
225*8=		1,800	ח' מזומן
		1,800	ז' השקעה בחברת מטריה - נכס פיננסי זמין למכירה
(4800+800)*0.05/0.6=		467	ח' קרן בגין נכס פיננסי זמין למכירה
		467	ז' רווח מממוש השקעה ב - AFS
		<u>היה צריך לרשום:</u>	
225*8=		1,800	ח' מזומן
P.N		378	ז' קרן הון מעסקאות עם בעלי מניות המיעוט
		1,422	ז' זכויות מיעוט
		<u>פסודת תיקון:</u>	
		4,800	ח' קרן בגין נכס פיננסי זמין למכירה
		4,800	ז' השקעה בחברת מטריה - נכס פיננסי זמין למכירה
		1,800	ח' השקעה בחברת מטריה - נכס פיננסי זמין למכירה
		378	ז' קרן הון מעסקאות עם בעלי מניות המיעוט
		1,422	ז' זכויות מיעוט
		467	ח' רווח משערוץ
		467	ז' קרן בגין נכס פיננסי זמין למכירה
		<u>חלוקת דיבידנד:</u>	
		<u>חברת מטריה רשמה:</u>	
		500	ח' עודפים
		500	ז' מזומן
		<u>חברת נשם רשמה:</u>	
500*0.55=		275	ח' מזומן
		275	ז' הכנסות אחרות
		<u>היה צריך להרשם:</u>	
500*0.45=		225	ח' זכויות מיעוט
		225	ז' מזומן
		<u>פסודת התיקון תהיה:</u>	
		275	ח' הכנסות אחרות
		225	ח' זכויות מיעוט
		500	ז' עודפים (מטריה)
		<u>השקעת חברת נשם בחברת מטריה:</u>	
		2,475	מספר המניות המוחזקות לסוף השנה
20250/(4500-2475)=		10	שווי המניה
		24,750	יתרת ההשקעה בשווי הוגן:
		<u>עלות ההשקעה:</u>	
		1,300	רכישה מקורית
7050+7050=		14,100	רכישה - 30.6.2010
		600	עלויות עסקה
(225/2700)*(14100+1300+600)=		(1,333)	מכירת 225 מניות - 31.3.2011
		200	זקיפת עלויות עסקה שנתגלו לקרן
		14,867	סה"כ
		9,883	יתרת קרן ההון

[illegible]

עסקה בינחברתית - מכירת מלאי Down Stream מחברת גשם לחברת מטריה ב- 1.8.2010:

166.66667	נתון	(2,500)	עלות המלאי
	$15 \cdot 135 =$	2,025	תמורת המכירה
	$-2500 + 2025 =$	(475)	הפסד מהמכירה:
2400	$15 \cdot 160 =$	2,400	שווי שוק - שווי מימוש נטו
הפסד "אמיתי" ולכן לא נבטל אותו במסגרת הדוח המאוחד	$-2500 + 2400 =$	(100)	ירידת ערך מלאי
	$-2400 + 2025 =$	(2,400)	עלות המלאי (לאחר ירידת ערך)
		(375)	הפסד בינחברתי
$-375 \cdot (1 - 0.25) = -281$	הפסד שיש לבטל	25%	שיעור המס:
	375		<u>ביטול 100% מהרווח:</u>
	2,025		ח' רכוש קבוע
2,400			ח' מכירות
			ז' עלות המכירות
$375 \cdot 0.25 =$	94		ח' הוצאות מסים נדחים
	94		ז' מס נדחה
		281	סיכום השפעה תוצאתית:
			<u>הפשרת רטי"מ בשנת 2010:</u>
$375 \cdot 5 / 36 =$	52		ח' הוצאות פחת
	52		ז' רכוש קבוע
	13		ח' מס נדחה
			ז' הוצאות מסים נדחים
		(39)	סיכום השפעה תוצאתית:
		242	השפעה תוצאתית מצטברת:
			<u>1.1.2011</u>
	323		ח' רכוש קבוע
323			ז' עודפים
	81		ח' עודפים
81			ז' מס נדחה
			<u>הפשרת רטי"מ (דרך הפחת):</u>
	125		ח' הוצאות פחת
125			ז' רכוש קבוע
	31		ח' מס נדחה
31			ז' הוצאות מסים נדחים
		(94)	סיכום השפעה תוצאתית:
		(94)	השפעה תוצאתית מצטברת:

גיליון לאיחוד המאגן של חברת גשם ליום 31.12.2011:

מאורח	מלאי רכוש קבוע Down Stream	מלאי Lateral	התאמות מגפיים	התאמות מטריה	מטריה	גשם	סעיף
17,552		-			15,121	2,431	מזומנים
7,960		-			4,220	3,740	לקוחות וחייבים אחרים
6,000		-			4,150	1,850	מלאי
-		-		(24,750)	-	24,750	השקעה בחברת מטריה
1,950		-	468		-	1,482	השקעה בחברת מגפיים
-		-			-	-	השקעה בחברת עננים
16,998	198	-		-	7,500	9,300	רכוש קבוע
1,023		-		293	310	420	נכסים בלתי מוחשיים
1,858		-		1,858			מוניטין
(2,070)		-			(970)	(1,100)	ספקים וזכאים אחרים
(1,083)	(49)	-		(73)	(390)	(570)	התחייבויות מסים נדחים, נטו
(16,300)		-			(2,700)	(13,600)	הלוואה לזמן ארוך
(1,500)		-		4,500	(4,500)	(1,500)	הון מניות (בעת 1 ש"ח ע.ג.)
(6,200)		-		16,300	(16,300)	(6,200)	פרמיה על מניות
-		-		9,883	-	(9,883)	קרן הון בגין נכס פיננסי זמין למכירה
(62)		-		1,899	(1,961)	-	קרן הון בגין הערכה מחדש
84		-	462	(378)			קרן הון בגין עסקאות עם המימנט
(13,456)	(148)	-	(930)	3,222	(4,480)	(11,120)	עודפים
(12,753)		-		(12,753)			זכויות מימנט

$$-112-130+200-70+3042-3785-75=-930$$
$$4480-407-455-1138-800 \div 600+467+275+200=3222$$

תכשוב התנועה בעודפים:

תברת גשם בע"מ

מאזן מאותד ליום 31.12.2011

התחייבויות והון

התחייבויות שוטפות:

$$\begin{array}{r} 2,070 \\ \hline 2,070 \end{array}$$

ספקים וזכאים אחרים

17,552
7,960
6,000

31,512

התחייבויות שאינן שוטפות:

$$\begin{array}{r} 16,300 \\ 1,083 \\ \hline 17,383 \end{array}$$

הלוואה לזמן ארוך
התחייבויות מסים מדחים, נטו

הו

$$\begin{array}{r} 1,500 \\ 6,200 \\ - \\ 62 \\ (84) \\ \hline 13,456 \\ 21,135 \\ 12,753 \\ 33,888 \end{array}$$

פרמיה על מניות
קרן הון בגין נכס פיננסי זמין למכירה
קרן הון בגין הערכה מחדש
קרן הון בגין עסקאות עם המיעוט
עודפים

1,950
16,998
2,881

נכסים שאינם שוטפים:

השקעה בנכס פיננסי
רכוש קבוע, נטו
נכסים בלתי מוחשיים

זכויות המיעוט
סה"כ הון

53,341

סה"כ התחייבויות זהו

53,341

סה"כ נכסים

פעולת יומן לאיחוד המאזן של חברת גשם לשנת 2011 (לא נדרש):

בגין חברת מטריה:

4,500
16,300
3,222
1,858
293
9,883
1,899

זי הון מניות
זי פרמיה על מניות
זי עודפים
זי מוניטין
זי נכסים בלתי מוחשיים
זי קרן הון בגין נכס פיננסי זמין למכירה
זי קרן הון בגין הערכה מחדש

378	ז' קרן הון בגין עסקאות עם המיעוט
73	ז' התחייבות מסים נדחים
24,750	ז' השקעה בחברת מטריה
12,753	ז' זכויות מיעוט

בגין חברת מגפיים:

ח' השקעה בחברת מגפיים
ח' קרן הון בגין עסקאות עם המיעוט

930

ה' עזרפיים

פתרון שאלה מספר 3 (8 נקודות):

ביום 31.3.2011 התכנסו חברי הנהלת חברת המירוצים בע"מ (להלן: "חברת המירוצים"). במהלך הישיבה דנו החברים באפשרות לרכישת השליטה (תמורת תשלום במזומן בלבד) בחברת מחסום בע"מ (להלן: "חברת מחסום"), והועלו הטיעונים הבאים:

1. רו"ח מוטי: "מעיון בדוחותיה הכספיים של חברת מחסום אני רואה שהיא מאוד רווחית, ולכן חבל לבזבז זמן וכדאי לאחד את תוצאותיה כבר מהיום (31.3.2011). אין טעם לחכות לאישורים של האורגנים (המוסדות) הפורמאליים של חברת המירוצים, שהרי מכל הדיונים המקדימים שלנו איתם עולה בבירור שהם יאשרו את הרכישה". **פתרון:** לא נכון. IFRS 3R קובע כי "בדרך כלל, המועד בו הרוכש משיג שליטה על הנרכש הוא המועד שבו הרוכש מעביר משפטית את התמורה, רוכש משפטית את הנכסים של הנרכש ונוטל משפטית את ההתחייבויות של הנרכש - מועד הסגירה (מועד ה-Closing). אולם, הרוכש עשוי להשיג שליטה במועד מוקדם יותר או מאוחר יותר ממועד הסגירה". לדוגמא, בהתאם להסכם בכתב, ויש להביא בחשבון את כל העובדות והנסיבות הרלוונטיות. במקרה דנן, נראה כי הרכישה המשפטית עדיין לא התרחשה, ויש להמתין לאישור הפורמאלי והמשפטי של האורגנים הפורמאליים, שהינו מועד ה-Closing של העסקה.

2. רו"ח פונדק: "טועה רו"ח מוטי, שכן, גם אם ברור ומובן מאליו שהאורגנים שלנו יאשרו את צירוף העסקים, עדיין לדעתי לא נוכל לאחד כלל את חברת מחסום מכיוון שבידי המיעוט זכות וטו להחלטה לממש את כל נכסי החברה ולפרקה". **פתרון:** לא נכון. זכות וטו בידי המיעוט תימנע איחוד רק במידה ומדובר ב"זכות משתתפת" ולא "זכות מגנה". במקרה דנן, החלטה לממש את כל נכסי החברה ולפרקה אינה החלטה במהלך העסקים הרגיל של החברה, וזכות וטו במקרה כזה, נחשבת זכות מגנה בלבד, ועל כן כשלעצמה לא תימנע איחוד.

3. רו"ח עקיבא: "חבל שלא הסכמנו להצעת הרכישה המקורית שהציעה חברת מחסום. בהתאם להצעה המקורית היינו רוכשים 49% ממניות חברת מחסום כבר ביום 1.1.2011 וכן היינו זכאים למנות את רוב חברי הדירקטוריון בחברת מחסום. כאשר היינו רוכשים 2% נוספים ממניותיה, היינו משיגים שליטה לראשונה וכך נהנים הן מרווח מהשגת השליטה לראשונה ברכישת 2% הנוספים והן מהרווחים השוטפים של חברת מחסום מאותו יום ואילך".

פתרון: לא בהכרח נכון. קיימים שני מודלים לבחינת שליטה – מודל השליטה הפורמאלית ומודל השליטה האפקטיבית (דה פקטו). מודל השליטה הפורמאלית מתבסס על קיומן של הזכויות המשפטיות בידי החברה הרוכשת להפעלת שליטתה בחברה הנרכשת, (לדוגמא, היכולת לקבוע את החלטות הדירקטוריון), בעוד שמודל

פתרון בחינת ביניים

בעיות מדידה בחשבונאות

מרצים: רו"ח יעל ג'רסי, רו"ח ארז רוזנברג

מתרגלים: רו"ח חן ליבליך, רו"ח שירי מלכי

סמסטר א' תשע"ב

פיתרון שאלה 1: חוזה הקמה

הקצאת תמורת ההסכם בין המרכיבים השונים:

תמורה מיוחדת (בש"ח)

637,000	
127,000	
123,000	א"ח
13,000	
900,000	

פיתוח אפליקציית זיהוי אנשים
שירותי אחריות מורחבת לאפליקציית זיהוי אנשים
אפליקציית משחקים
ויכוי מענק בגין רכישת אפליקציה עתידית
סה"כ תמורה

שנת 2010

פיתוח אפליקציית זיהוי אנשים:

חישוב אומדן ההכנסות:

	מועד:	
	1.10.2010	חשבונות שהוצאו
100,000+28,000-123,000 =	31.12.2010	
	5,000	סה"כ
	200,000	
	205,000	
637,000-(5,000+200,000) =	432,000	חשבונות שטרם הוצאו
	432,000	סה"כ
	637,000	סך אומדן ההכנסות

חישוב אומדן העלויות:

	עלויות בפועל	
	18,000	השתתפות במכרז
	140,000	שכר מהנדסי פיתוח
	31,500	הוצאות מחת
(420,000/3*6/12)*900/2,000 =	189,500	סה"כ
	430,000	עלויות צפויות
	(50,000)	בניכוי מענק
	380,000	סה"כ
	569,500	סך אומדן העלויות
		בדיקת רווחיות הפרויקט:
	637,000	סך אומדן ההכנסות
	569,500	סך אומדן העלויות
	67,500	רווח צפוי

סעיפי רווח והפסד לשנת 2010:

בגין פרויקט פיתוח האפליקציה	ש"ח	הכנסות
189,500	312,500	עלות ההכנסות
(174,205)	(274,205)	רווח גולמי
15,295	38,295	הוצאות מו"פ (פחת לא מיוחד)
420,000*1/3*1/2*(2,000 - 1,600)/2,000 =	(14,000)	הוצאות שיווק ומכירה
	(30,000)	רווח תפעולי
	(5,705)	

יתרת הוצאות הפחת בגובה 24,500 ש"ח יוקמו לעלות ההכנסות לפי קצב הפרויקטים האחרים, אליהם מתייחסות הוצאות הפחת הללו, בניגוד אין נתונים בשאלה.

יתרות מאזניות ליום 31.12.2010:

ציוד מעבדה:

420,000	עלות
(70,000)	פחת נזכר
350,000	עלות מופחתת

זכאים בגין עבודות בביצוע:

189,500	עלויות שהתהוו
(50,000)	מוענק
15,295	רווח שהוכר
(205,000)	חשבוניות שהוצאו
(50,205)	

שנת 2011:

פיתוח אפליקציית זיהוי אנשים:

חישוב אומדן ההכנסות:

5,000	1.10.2010	חשבוניות שהוצאו
200,000	31.12.2010	
180,000	31.3.2011	
252,000	30.6.2011	
637,000		סה"כ
637,000		סך אומדן ההכנסות

חישוב אומדן העלויות:

18,000	עלויות בפועל
320,000	השתתפות במכרז
26,000	שכר מהנדסי פיתוח
40,000	בדיקות איכות
115,500	בדיקות פונקציונליות
519,500	הוצאות פחת
(50,000)	סה"כ
469,500	בניכוי מוענק
	סך אומדן העלויות

$$140,000 + 180,000 =$$

$$31,500 + (420,000 / 3 * 11 / 12) * 3,000 / (5,000 * 11 / 12) =$$

בדיקת רווחיות הפרויקט:

637,000	סך אומדן ההכנסות
469,500	סך אומדן העלויות
167,500	רווח

סעיפי רווח והפסד לשנת 2011:

447,500	הכנסות
(295,295)	עלות ההכנסות
152,205	רווח גולמי

בגין כרויקט פיתוח האפליקציה
447,500
(295,295)
152,205

$$447,500 + 127,000 * 1 / 36 =$$

$$295,295 + 2,000 =$$

יתרת הוצאות הפחת כגובה 56,000 יוקמו לעלות ההכנסות לפי קצב הפרויקטים האחרים, אליהם מתייחסות הוצאות הפחת הללו, בניגוד אין נזונים בשאלה.

יתרות מאזניות ליום 31.12.2011:

חייבים בגין עבודות בביצוע:

519,500	עלויות שהתהוו
(50,000)	מוענק
167,500	רווח שהוכר
(637,000)	חשבוניות שהוצאו
-	

ציוד מעבדה:

420,000	עלות
(210,000)	פחת נזכר
210,000	עלות מופחתת

$$267,000 - 252,000 - 127,000 * 1 / 36 =$$

$$11,472$$

הכנסה נדחית

פתרון שאלה 2 - הון עלויות אשראי

פרויקט מתחם הקנינות:

תקופת ההון מתחילה ביום 1 בנובמבר 2008, הואיל ומתקיימים כל התנאים המפורטים להלן:
 א) השקעת עלויות בנכס
 ב) נגרמו עלויות אשראי לראשונה; ו-
 ג) נמשו פעילויות הדרושות להכנת הנכס לשימוש המיועד (לא בהכרח פעילויות כסיות)

שנת 2008:

השקעה משוקללת, נטו בנין פרויקט מערך התשתית בשנת 2008:

תאריך	סכום שהושקע	תקופה	השקעה ממוצעת
1.11.2008	480,000	2/12	80,000
1.12.2008	50,000	1/12	4,167
	530,000		84,167

קרקע - 80%

היתרים

סה"כ

בניית אשראי ספציפי:

אני"ח סדרה א'

1.11.2008	(480,000)	2/12	(80,000)
1.12.2008	(10,000)	1/12	(833)
	(490,000)		(80,833)

השקעה משוקללת לצורך

הון אשראי שאינו ספציפי:

הון אשראי ספציפי - אני"ח סדרה א':

הון אשראי ספציפי - אני"ח:

תאריך	31.12.2008	31.3.2009	30.6.209	30.9.2009
תשלום קרן	120,000	120,000	120,000	120,000
תשלום ריבית	9,600	7,200	4,800	2,400
סך תשלום:	129,600	127,200	124,800	122,400

ערך נוכחי של הנפקת האני"ח ליום 1.1.2008:

P.N	1.15%	IRR=
-----	-------	------

לוח שילובין בנין האני"ח:

תקופה	יתרת פתיחה	ע"ח קרן	ע"ח ריבית	הוצאות ריבית	הפחתת פרמיה	יתרת סגירה
1.10.2008-31.12.2008	490,000	120,000	9,600	5,623	3,977	366,023
1.1.2009-31.3.2009	366,023	120,000	7,200	4,200	3,000	243,023
1.4.2009-30.6.2009	243,023	120,000	4,800	2,789	2,011	121,011
1.7.2009-30.9.2009	121,011	120,000	2,400	1,389	1,011	0

$$5,623 - (490K \cdot 1.15^{1/3} - 490K) =$$

3,756

הון עלויות אשראי בנין אשראי ספציפי:

הון אשראי לא ספציפי:

שיעור ההון:

5.86%

סכום תאורטי להון:

195

$$5.86\% \cdot 3,333 =$$

עלויות אשראי לא ספציפי במועל:

1,171

הון עלויות אשראי בנין אשראי לא ספציפי:

195

סה"כ עלויות אשראי שיהוונו בשנת 2008:

3,951

$$3,756 + 195 =$$

יתרה מאוונת של פרויקט מתחם הקנינות ליום 31.12.2008:

650,000

קרקע ועלויות הקמה שהושקעו:

3,951

עלויות אשראי שהוונו:

653,951

סה"כ:

$$600,000 + 50,000 =$$

שנת 2009				
ממוצע השקעות נטו בשנת 2009				
תאריך	סכום שהושקע	תקופה	השקעה ממוצעת	
1.1.2009	533,951	12/12	533,951	השקעות משנת 2008, כולל עלויות אשראי שהיוונו בשנת 2008
31.3.2009	4,200	9/12	3,150	עלות אשראי ספציפית שהוונה
30.6.2009	2,789	6/12	1,394	עלות אשראי ספציפית שהוונה
30.6.2009	300,000	6/12	150,000	בנין שירותי קבלני משנה
31.8.2009	200,000	4/12	66,667	מיוון אורד ומעליות
1.9.2009	98,387	4/12	32,796	אספלט
30.9.2009	1,389	3/12	347	עלות אשראי ספציפית שהוונה
	1,140,715		788,305	סה"כ
1.1.2009	182,514		(182,514)	בנקאי אשראי ספציפי
1.9.2009	98,387	4/12	(32,796)	אג"ח סדרה א'
	280,901		(215,310)	אשראי חריג
				סה"כ
			572,995	השקעה משוקללת לצורך
				היוון אשראי שאינו ספציפי:
				היוון אשראי ספציפי:
8,377			4,200+2,789+1,389=	אג"ח סדרה א'
				עלויות אשראי:
1,613			100,000-98,387=	אשראי חריג:
				עלויות אשראי
9,990				סה"כ היוון עלויות אשראי בנין אשראי ספציפי:
				היוון אשראי לא ספציפי:
9.02%				שיעור ההיוון:
51,666			9.02%*572,995=	סכום תאורטי להיוון:
39,223				עלויות אשראי לא ספציפי בפועל:
39,223				היוון עלויות אשראי בנין אשראי לא ספציפי:
49,213			9,990+39,223	סה"כ עלויות אשראי שיהוונו בשנת 2009:
				יתרה מאזונית של פרויקט מתחם הקנינות ליום 31.12.2009:
1,248,387			650,000+300,000+200,000+98,788=	קרקע ועלויות הקמה שהושקעו:
53,164			3,951 + 49,213 =	עלויות אשראי שהונו בשנים 2008 ו-2009:
1,301,551				סה"כ:

החברה משלימה בחלקים את הקמת מתחם הקנינות.
בתום שנת 2009, המעילויות הנדרשות להכנת הקניון הושלמו. כיוון שהקניון ניתן לשימוש על ידי החברה בעוד ההקמה של מגרש החניה עדיין נמשכת, יש להפסיק להוון עלויות אשראי בנין הקניון לצד המשך היוון עלויות על מגרש החניה שעודנו בהקמה.

בנין חלק מנרש החנויה:	353,884	
העלויות הקמה שהושקעו:	2,343	
2010: שנת הכנסות ישראל שהונחה בשנת:	356,227	
בנין חלק מנרש החנויה:	1,017,667	
בנין חלק הקניין:		
אשראי סכומי	(21,507)	
אשראי סכומי	996,160	
1/25 ין 600,000-1,017,667	1,352,388	
החל:		
ההכנסות בנין חלק הקניין:		
שנתי:		

פתרון שאלה 3

סעיף א:

ישות תכיר בהכנסה בהתקיים כל תנאי ההכרה בהכנסה, כפי שנקבעו בסעיף 14 לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 18 (להלן - "IAS 18"). כמו כן, הנספח ל- IAS 18 מתייחס לכללי ההכרה בהכנסה מעסקאות מסוג 'חייב והחזק' (Bill and Hold).
עסקה מסוג 'חייב והחזק' (Bill and Hold), הינה עסקה שבמסגרתה המסירה נדחית לבקשת הקונה, אך הבעלות מועברת לקונה והוא מסכים לחיוב.

בעסקאות כאמור, ההכנסות מוכרות כאשר הבעלות מועברת לקונה, **בטרם מועד המסירה**, בתנאי ש:

1. צפוי שהמסירה תתבצע;
2. הפריט נמצא בהישג יד, ניתן לזיהוי ומוכן למסירה לקונה במועד ההכרה במכירה;
3. הקונה מאשר במפורש, רצוי בכתב, את הוראות המסירה הנדחית; וכן
4. חלים תנאי תשלום רגילים.

בכדי להכיר בהכנסה במהלך שנת 2011, על העסקה לקיים את תנאי ההכרה המתוארים לעיל, לרבות העברת זכויות הבעלות המתייחסות למלאי עד ליום 31 בדצמבר 2011.
בהתאם לנסיבות המתוארות בשאלה, ההכנסה בגין העסקה האמורה תוכר רק בשנת 2012, במועד המסירה (בכפוף להתקיימות יתר כללי ההכנסה בהכנסה), היות שהבעלות על המלאי תועבר ללקוח רק באותה עת. כמו כן, יש לציין, כי מנתוני השאלה לא עולה כי המסירה נדחתה לבקשת הלקוח.

סעיף ב:

נדרש 1:

מדובר בעסקת החלפת שירותים שאינם דומים. בהתאם להוראות סעיף 12 ב- IAS 18, בעסקאות מסוג זה, תוכר הכנסה בגובה שווים ההוגן של השירותים שהתקבלו. לכן, חברה א' תכיר בדוחותיה הכספיים לשנת 2011, בהכנסות בגובה של 330,000 ש"ח (הנמדדות לפי שווי שירותי הייעוץ שתקבל חברה א'), לאחר שסיפקה עד לתום שנת 2011 את כל שירותי ההנדסה המזכים אותה בהכנסה.

כמו כן, תכיר חברה א' בשנת 2011 בהוצאות בגין צריכת שירותי הייעוץ למשך חודש אחד, בסך 27,500 ש"ח = $330,000/12$. יתרת הסכום בסך 302,500 ש"ח = $330,000 - 27,500$ תוכר כהוצאות מראש במאזן חברה א' ליום 31 בדצמבר 2011, כיוון שטרם נצרכה עד לאותו מועד.

נדרש 2:

מדובר בעסקת החלפת שירותי פרסום שאינם דומים. בהתאם ל- SIC 31, העוסק בהכרה בהכנסה מעסקאות חליפין הכוללות שירותי פרסום, על חברה א' להכיר בהכנסה לפי שווים ההוגן של שירותי הפרסום שסופקו, בהנחה שמתקיימים יתר הקריטריונים להכרה בהכנסה, כפי שנקבעו בסעיף 5 ל- SIC 31. מאחר שתברה א' סיפקה את כלל השירותים המזכים אותה בהכנסה עד לתום שנת 2011, תכיר החברה בהכנסה בגובה של $320,000$ ש"ח = $8 \times 20 \times 10 \times 200$ (על בסיס שווי השירותים שסופקו על ידי חברה א').

כמו כן, בדומה לנדרש 1 לעיל, תכיר חברה א' בשנת 2011 בהוצאות בגין צריכת שירותי הפרסום באינטרנט שקיבלה למשך חודש אחד, בסך $26,667$ ש"ח = $320,000 / 12$. יתרת הסכום בסך $293,333$ ש"ח = $320,000 - 26,667$ תוכר כהוצאות מראש במאזן חברה א' ליום 31 בדצמבר 2011.

נדרש 3:

הפרסום הרלוונטי העוסק בהכרה בהכנסה משירותי פרסום במסגרת התקינה האמריקנית הינו EITF 99-17. בהתאם ל- EITF 99-17, הכנסות מעסקת חליפין למתן שירותי פרסום בתמורה לקבלת שירותי פרסום תוכרנה בגובה השווי ההוגן של שירותי הפרסום שסופקו בעסקת החליפין, ובלבד, בין היתר, שהשווי ההוגן של שירותי הפרסום שסופקו, ניתן לאמידה בצורה מהימנה על בסיס ההיסטוריה הספציפית של הישות בתקופה של עד 6 חודשים שקדמה למועד עסקת הברטר. בהנחה כי מתקיימים כללי ההכרה בהכנסה, התוצאות שתוכרנה הינן זהות לאלה המפורטות במסגרת נדרש 2 לעיל.

סעיף ג:

נדרש 1:

בהתאם לסעיף 13 ל- IAS 18, מדובר בעסקה מרובת רכיבים, הכוללת מכירת מכשירים סלולריים, שירותי שיחות וכן מתן הנחה עתידית לרכישת מכשירים סלולריים ושירותי שיחות. בהתאם למדיניות החשבונאית המיושמת על ידי החברה, התמורה בגין העסקה, בסך $3,000$ ש"ח, תיוחס לרכיבי ההסכם לפי יחסי שווי ההוגן, כדלקמן:

ייחוס התמורה (בש"ח)	שווי הוגן (בש"ח)	
$3,000 \times 1,000 / 4,400 = 682$	1,000	מכשיר
$3,000 \times 2,400 / 4,400 = 1,636$	$200 \times 12 = 2,400$	שירותי שיחות
$3,000 \times 1,000 / 4,400 = 682$	$(1,000 + 2,400) - 2,400 = 1,000$	הנחה עתידית למכשיר ולשירותי שיחות
3,000	4,400	סה"כ

סך ההכנסות בהן תכיר חברת פייפון בגין מכירת המכשירים יחושב כדלהלן :

שנת 2010 :

מכירת המכשירים בשנת 2010 : 6,820 ש"ח = $10 \times 3,000 \times 1,000 / 4,400$

בגין שנת 2011 :

מימוש ההנחה שהוקצתה למכשיר : $10 \times 682 \times 1,000 / (2,400 + 1,000) = 2,006$ ש"ח
מכירת המכשירים בשנת 2011 : $10 \times 2,400 \times 1,000 / (2,400 + 1,000) = 7,059$ ש"ח
סה"כ 9,065 ש"ח

נדרש 2 :

סך ההכנסות בהן תכיר חברת פייפון בגין אספקת שירותי השיחות יחושב כדלהלן :

בגין שנת 2010 :

לא תוכרנה הכנסות כיוון שלתום שנת 2010 טרם סופקו שירותי השיחות.

בגין שנת 2011 :

אספקת השירותים לאורך שנת 2011 : 16,360 ש"ח = $10 \times 3,000 \times 2,400 / 4,400$

נדרש 3 :

היתרות המאזנויות ליום 31.12.2010 :

הכנסה נדחית בגין הנחה עתידית : $10 \times 3,000 \times 1,000 / 4,400 = 6,820$ ש"ח
הכנסה נדחית בגין אספקת שירותים בשנת 2011 : $10 \times 3,000 \times 2,400 / 4,400 = 16,360$ ש"ח
סה"כ הכנסה נדחית ליום 31.12.2010 23,180 ש"ח

היתרות המאזנויות ליום 31.12.2011 :

הכנסה נדחית בגין הנחה עתידית שהוקצתה לשירותים : $10 \times 682 \times 2,400 / (2,400 + 1,000) = 4,814$
הכנסה נדחית בגין אספקת שירותים לאורך שנת 2012 : $10 \times 2,400 \times 2,400 / (2,400 + 1,000) = 16,941$
סה"כ הכנסה נדחית ליום 31.12.2011 21,755 ש"ח

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

מכשירים פיננסיים: היבטים כלכליים וחשבונאיים

מרצה: רו"ח אשר פליסינג

מתרגל: מר גיא זמורה

סמסטר א' תשע"ב
מועד א'

יום שישי 17.2.12, שעה 08:30

מועד הבחינה:

שלוש שעות - לא תינתן הארכת זמן

משך הבחינה:

5 עמודים

מס' עמודים:

אסור השימוש בחומר עזר

חומר עזר:

מותר השימוש במחשבון פיננסי

בהצלחה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

שאלה 1: (34 נקודות)

חלק א':

ביום 1 בינואר 2012 לקחה חברה "אביבית" (להלן - "החברה") הלוואה בסך 10,000 ש"ח מבנק "רגב" (להלן - "הבנק") בריבית משתנה לשלוש שנים. הריבית נקבעת בתחילת כל שנה ומשולמת בסוף כל שנה. קרן ההלוואה תיפרע יחד עם הריבית בתום השנה השלישית.

לאור רצון להימנע מחוסר וודאות תזרימית, ביקשה החברה לקבע עוד באותו יום את תשלום הריבית באמצעות חוזה IRS (הניחו שאין עמלות ו/או מיסים ושער הריבית ללווים ולמלווים זהה).

להלן נתוני ריבית על הלוואות שמציע הבנק, בתנאי שוק:

ריבית שנתית	1 בינואר 2012	1 בינואר 2013
לשנה	3.5000%	4.0000%
לשנתיים	4.1232%	4.4990%
ל-3 שנים	4.5801%	5.0000%

נדרש:

בעת חישוב ריבית ה-Forward יש לזייק בתשובה עד כדי 2 ספרות אחרי הנקודה במונחי אחוזים (כלומר, X.XX%).

א. מצא את שיעור/י ריבית ה-Forward לשנים 2013 ו-2014 שרואה הבנק ביום 1 בינואר 2012.

ב. מצא את שיעור הריבית הקבוע שתשלם החברה במסגרת חוזה ה-IRS.

ג. מצא את השווי ההוגן של חוזה ה-IRS ליום 1 בינואר 2013.

חלק ב':

"קוטי" (להלן - "החברה") היא חברה ישראלית שמטבע הפעילות שלה הינו ש"ח.

ביום 1 בינואר 2011 כתבה החברה אופציה רכש (Call) לרכישת 50,000 דולר בשע"ח 4 ש"ח לדולר בתאריך 31 בדצמבר 2011.

שער החליפין ספוט: $S = 3.7$ ש"ח

סטיית תקן שנתית: $\sigma = 0.1$

שער ריבית חסרת סיכון רציפה דולר: $R = 3.3\%$

שער ריבית חסרת סיכון רציפה ש"ח: $r = 5\%$

מתוך הצבה בנוסחת Black & Scholes מצא חשב החברה את הנתונים הבאים:

שווי אופציית CALL	מחיר אופציית CALL אחת	N(d2)	N(d1)
3,062.143	50000	0.06124287	0.25475033
			0.28787089

להלן הנוסחה לחישוב רגישות שווי אופציית *Call* לפי נוסחת *Black & Scholes* לשינויים בשער החליפין של הדולר:

$$e^{-Rt} * N(d_1)$$

נדרש:

ד. החברה רכשה \$50,000 כדי להגן על החשיפה לשינויים בשער החליפין של הדולר הנובעת מהאופציה שכתבה. מהו השם של האסטרטגיה בה נקטה החברה ומה החסרונות של אסטרטגיה זו.

ה. סמנכ"ל הכספים של החברה טען כי ניתן לרכוש סכום קטן יותר של דולרים כדי להגן על החשיפה לשינויים בשער החליפין של הדולר הנובעת מכתובת האופציה. פרט מהי האסטרטגיה אותה מציע סמנכ"ל הכספים, מהו הסכום שיש לרכוש לפיה ומה החסרונות והיתרונות של אסטרטגיה זו.

חלק ג':

נדרש:

ו. ציין לפחות שני תחומים שהיו נושא לביקורת ב-IAS 39. כיצד הוראות IFRS 9 ניסו לתת מענה לביקורת זו?

שאלה 2 (32 נקודות):

ביום 1 בינואר 2011 חתמה חברת "פרוספר" (להלן - "החברה") חוזה לשכירת מגרש חנייה מחברת "שוקו" למשך שנתיים. החברה התחייבה לשלם שני תשלומי שכירות בסוף כל שנה בסך 15,000 דולר (כלומר, התשלום הראשון יהיה ביום 31 בדצמבר 2011).

להלן נתונים לתאריכים שונים:

נתונים ליום			
31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011	
3.8	3.9	3.7	שער ספוט דולר-שקל
5.35%	5.44%	5.50%	ריבית דולרית לשנה
15.05%	14.65%	13.55%	ריבית דולרית לשנתיים
8.05%	8.15%	8.35%	ריבית שקלית לשנה
16.75%	22.22%	21.22%	ריבית שקלית לשנתיים

שימו לב שעקום הריבית אינו שטוח, כלומר שיעור הריבית שונה לתקופות זמן שונות.

נתונים נוספים:

1. מטבע הפעילות של שתי החברות הינו ש"ח;
2. מגרש החניה ממוקם בישראל;
3. החברה עורכת דוחות שנתיים בלבד ומיישמת את הוראות IAS 39;

4. החברה נוהגת למצע את תשלומי השכירות על פני תקופת השכירות ;

5. החברה מסווגת הוצאות בגין שערך נגזרים כהוצאות מימון ;

6. יש להתעלם מהשפעת מס.

נדרש :

בחישוב שערי *Forward* יש לדייק בתשובה עד כדי 3 ספרות אחרי הנקודה

א. בחן את התנאים לקיומו של נגזר משובץ או נגזרים משובצים בחוזה השכירות, תוך התבססות על IAS 39 ופרסומים רלוונטיים נוספים.

ב. האם תשובתך הייתה משתנה במידה והחברה הייתה מאמצת את IFRS 9 בשנת 2011? נמק.

ג. רשום את כל פקודות היומן שתירשמנה בחברה בקשר עם חוזה השכירות לשנת 2011 ולשנת 2012. יש להציג חישובים מלאים ומפורטים.

שאלה 3 (34 נקודות):

חברת "האווז האפור" (להלן "החברה") מייצרת פוספָּה (מזון לבעלי חיים), המורכבת ברובה מפולי סויה. המודל העסקי של החברה הינו כדלקמן :

1. ספקי החברה מוכרים לה פולי סויה במחיר קבוע הנקבע במועד ההתקשרות עימם, לעיתים חודשים לפני שהמלאי מתקבל בפועל.

2. מחיר המכירה של הכוספה נקבע במועד מכירתה ללקוח, על פי המחיר המצוטט של הסויה בבורסת הסחורות, בתוספת פרמיית עיבוד קבועה.

3. על מנת לשמור על רווח גולמי קבוע לכל עסקה - כותבת החברה חוזים עתידיים על פולי סויה, המסולקים נטו במזומן.

ביום 1 בינואר 2012 התקשרה החברה עם ספק שלה כדי לרכוש טון פולי סויה תמורת 10,000 ש"ח. המלאי צפוי להגיע למחסני החברה ביום 30 ביוני 2012. החברה צופה (בסבירות גבוהה מאוד) שעוד באותו יום המלאי יעובד והיא תצליח למכור אותו ללקוח.

במועד ההתקשרות עם הספק כתבה החברה חוזה אקדמה רלוונטי למטרותיה (כמפורט בנדרשים).

ביום 30 ביוני 2012 קלטה החברה את המלאי במחסניה ושילמה לספק. עוד באותו יום עיבדה את המלאי ומכרה אותו ללקוח.

להלן נתונים אודות מחיר הפורורד של טון פולי סויה ליום 30 ביוני 2012 לתאריכים שונים :

תאריך	מחיר פורורד ליום 30 ביוני 2012
1 בינואר 2012	10,000
31 במרץ 2012	15,061
30 ביוני 2012 (שווי בפועל)	18,000

שיעור ההיוון המשקף את הסיכון הרלוונטי לעסקאות מעין אלו הוא 5% לשנה נכון למרץ 2012.

נתונים נוספים :

1. עלויות העיבוד מסתכמות ב-1,000 ש"ח לטון פולי סויה ;
2. פרמיית העיבוד שהחברה גובה מלקוחות מסתכמת ב-5,000 ש"ח לטון פולי סויה ;
3. החברה מיישמת את הוראות IAS 39 ;
4. החברה מכינה דוחות רבעוניים ;
5. הנח שהחברה עומדת בכל התנאים לגידור וכי הגידור אפקטיבי לחלוטין ;
6. החברה מסווגת הוצאות בגין שערך נגזרים כהוצאות מימון.

נדרש:

הערה: אם קיימת יותר ממדיניות חשבונאית אחת לטיפול בגידורים להלן - הראה את כל האלטרנטיבות.

החברה מעוניינת לגדר את ההתקשרות עם הספק:

א. מהו סוג הגידור שהחברה תעשה בו שימוש? מהו הסיכון המגודר? מהו חוזה האקדמה שעל החברה להתקשר בו כדי לגדר סיכון זה?

ב. כתוב פקודות יומן לעסקה מתחילתה (קרי, מחתימת החוזה עם הספק) ועד סופה (קרי, עד מכירת המלאי) לרבעון הראשון והשני של שנת 2012, בהנחה שהחברה בחרה לבצע את הגידור כאמור בנדרש א'.

כעת החברה מעוניינת לגדר את העסקה הצפויה עם הלקוח:

ג. מהו סוג הגידור שהחברה תעשה בו שימוש? מהו הסיכון המגודר? מהו חוזה האקדמה שעל החברה להתקשר בו כדי לגדר סיכון זה?

ד. כתוב פקודות יומן לעסקה מתחילתה (קרי, מחתימת החוזה עם הספק) ועד סופה (קרי, עד מכירת המלאי) לרבעון הראשון והשני של שנת 2012, בהנחה שהחברה בחרה לבצע את הגידור כאמור בנדרש ג'.